

Pre vypracovanie podmienok pre DS navrhujem zriadiť komisiu, pozostávajúcu zo súdruhov: Bašťovanský, Friš, Husák, ktorí to majú vypracovať behom zajtrajšieho dňa.

Na návrh s. Bašťovanského má byť do sekretariátu a predsedníctva strany kooptovaný s. Moško.

Navrhujem doporučiť s.(údruhu) Noskovi, aby pod zámienkou, že potrebuje Tisu a spol. ako svedkov proti protektorátnej vláde, dal všetkých odviesť do Terezína. Súdiť ich má slovenský národ a síce v Banskej Bystrici /návrh s.(údruhu) Novomeského/. Do tej doby môžu byť v Terezíne.

So Stranou slobody treba vyjednávať tým viac, že do (z) Prahy sme dostali odkaz, že Blaho a Beharka chce ísť s nami. Treba s nimi nadviazať styky. Toto má previesť s.(údruhu) Bašťovanský a s.(údruhu) Friš.

S.(údruhu) Široký nadhodil ešte otázku štátneho zastupiteľstva v Bratislave, ktoré je v rukách demokratov a s.(údruhu) Husák podal návrh na zjednotenie so Stranou práce.

30. mája 1946.

Slovenský národný archív Bratislava, ÚV KSS, kart. 788.

Dokument č. 62

Obežník Ústredného sekretariátu DS z 3. júna 1946 o organizačnej činnosti po voľbách

Ústredný sekretariát Demokratickej strany v Bratislave

Číslo:12.882/1946/Dr.B/Mi. V Bratislave dňa 3.júna 1946.

V e c: Organizačná činnosť po voľbách - smernice.

O b e ž n í k č.13/46/org.

Všetkým oblastným a okresným tajomníkom Demokratickej

Vážení priatelia!

V mene Predsedníctva Demokratickej strany vyslovujem Vám všetkým veľkú vďaku za všetku námahu, ktorú vynaložili v predvolebných prácach a vo volebnej kampani k docieleniu skvelého víťazstva Demokratickej strany na Slovensku. Prosím Vás, ráčte túto vďaku tlmočiť vo všetkých miestnych a okresných organizáciách Vášho obvodu a poďakovať sa v mene Predsedníctva DS nielen funkcionárom a členstvu, ale aj všetkým priaznivcom našej strany obzvlášť tým známym bojovníkom, ktorí mnohokrát i za cenu osobnej slobody a majetku straty neochvejne sa borili za víťazstvo demokracie.

Vo voľbách sme síce zvíťazili, avšak demokracia ešte nevyhasla. Naopak, od oznámenia konečných volebných výsledkov náš najúhlavnejší politický protivník všetko možné podniká, aby naše úsilie, a našu prácu nielen na poli domácej politiky, ale pred celým svetom zdiskreditoval.

Naši protivníci, ktorí sa domnievali, že budú mať absolútne volebné víťazstvo, a toto aj hlásali, sú trpkosklamaní! Svoju porážku nevedia ináč zastrieť iba tým, že nás biľagujú, vyhlasujú za reakcionárov, fašistov, krivo nás osočujú a napádajú rôznymi vinami, len aby vedeli odpútať pozornosť triezvo zmýšľajúcich poctivých občanov od víťazstva Demokratickej strany.

Táto zákerná činnosť našich protivníkov nás nabáda k zvrchovanej ostražitosťi! Využijú každú príležitosť, aby jednotu Democratickej strany mohli rozleptať a k tomu budú používať rôzne, i podzemné spôsoby. Preto buďte všetci na stráži! Obzvlášť dbajte na to, aby do našich radov neboli prijímaní za členov ľudia, ktorých charakter, alebo politická minulosť, by mohla byť len príťažou našej strany. Komunistická strana bude sa zaiste snažiť, vlúdiť do našich radov nakomandovaných jednotlivcov, ktorí sa budú prípadne vzorne správať, budú sa vydávať za demokratov, budú sa usilovať dostať sa k funkciám a takto dôveru nášho členstva, avšak pri vhodnej príležitosti začnú rozleptávať jednotu a infikovať cudzie smery do našich radov. Dbajte obzvlášť na to, aby sa medzi nás nedostali ľudia na ktorých by mohli ľahko naši politickí protivníci poukazovať, že sú reakcionármí, fašistami a hitlerovskými spolupracovníkmi atď. Môžu to byť ľudia, ktorých z komunistickej strany naoko vylúčia, títo prídu k Vám, budú na nich nadávať, alebo formálne aj nejaký materiál Vám budú donášať a takto si budú hľadiť získať našu dôveru. Akonáhle si túto dôveru získajú, začnú rozkladať organizácie a budú sa snažiť vyvolávať rozbroje a rozkol medzi našim členstvom. Nie je dôležité to, aby sme mali mnoho členov, ale dbajme hlavne na to, aby sme mali mravných, národne, štátne a politicky uvedomelých a spoľahlivých spolupracovníkov - členov.

Dôrazne žiadam ako som to už v obežníku č. 8374/46 zo dňa 11. IV. t. r. a v obežníku č. 9/1946 zo dňa 8. V. t. r. žiadal, aby všade tam kde to miestne alebo iné pomery obzvlášť z náboženského hľadiska vyžadujú, bola bezodkladne prevedená reorganizácia miestnych a okresných organizácií, a to podľa percentuálneho náboženského rozvrstvenia obyvateľstva dotýčnej obce podľa okresu. Pri výbere funkcionárov dbajte obzvlášť na to, aby za funkcionárov boli zvolení ľudia, požívajúci absolútnu dôveru u všetkých vrstiev obyvateľstva. Majte pri tom na zreteli i stavovské zastúpenie obyvateľstva jak vo výboroch miestnych tak i okresných organizácií

Pri výbere funkcionárov dbajte i o to, aby boli zvolení zaslúžilí pracovníci DS. Ďalej môžu byť zvolené i také osoby, ktoré i keď neboli ešte organizovanými členmi strany, ale v predvolebnom boji a pri samotných voľbách sa zjavne a presvedčivo zaslúžili za víťazstvo Democratickej strany. Ich obetavá činnosť nech je odmenená tým, že sa zvolia za členov, do výboru miestnych, alebo okresných organizácií. Na takéto zaslúžilé osoby nezabúdajte ani pri zostavovaní kandidátok do miestnych a okresných národných výborov.

O prevedení reorganizácie miestnych a okresných organizácií mi ihneď podajte správu!

Snažte sa všade vytvoriť pevnú jednotu kresťansko-slovenskú v záujme upevnenia jednotnosti a neodvislosti republiky Československej. Nenechajte sa odstrašiť žiadnymi nadávkami a vyhrážkami našich politických protivníkov, lebo my bojujeme a pracujeme za svätý ideál kresťanskej pravdy, spravodlivosti a demokracie, ktorá musí uplatniť - i vzdor všetkým vztekem našich protivníkov - nielen v našom dennom, ale i vo verejnom živote.

Slovenský národný archív Bratislava, f. Demokratická strana II., č. 636 - 637.

Dokument č. 63

Programové zásady Strany práce, ktoré boli zaslané 3. júna 1946 propagačnému a publikačnému odboru Povereníctva SNR pre informácie.

Strana práce obracia sa týmto prevolaním k slovenskému voličstvu, mužom, ženám a k mládeži, práve v hodine dvanástej, aby pred tvárou celej verejnosti vyhlásila zásady demokratického socializmu.